

UDK 821.111(73)-31
Mc 748

Versta iš:
Lurlene McDaniel
Garden of Angels
Laurel-Leaf Books, New York
Copyright © 2003 by Lurlene
McDaniel
ISBN 0-553-49432-5

Mielas skaitytojau,

*Kai išgirstame žodį „vėžys“, jis mus išgąsdina. Suprantama, vėžys neskiria turtin-
go nuo vargšo, tuklaus nuo liekno, gero nuo
blogo. Vėžys tiesiog atsėlina, o susirgęs žmo-
gus, lygiai kaip ir jo artimieji ar draugai,
turi su juo susidurti akis į akį. Esu parašiu-
si ne vieną knygą apie žmones, tapusius vė-
žio aukomis. Galbūt keletą jų jūs jau esate
skaitę.*

*Ši knyga daugeliu požiūriu skiriasi nuo
anksčiau parašytų. Pasakojimui pasirinkau
laikotarpį tarp 1974-ųjų ir 1975-ųjų, kai
dauguma mano skaitytojų dar nebuvo gimę.
Pasakojimas rutuliojasi tolimiausiuose pietuo-
se, toje vietoje, iš kur esu kilusi ir kuri tokia
brangi mano širdžiai. Nors istorija ir pra-*

© V. Morkūnaitė, vertėja, 2012
© A. Rebždys, dailininkas, 2012
© Leidykla „Dajalita“, 2012

ISBN 978-609-424-026-3

manyta, aprašiau ne vieną tų poros metų įvykių, kurių dėka susikūrė ir nusistovėjo šiandienis pasaulis.

Tuo metu mūsų šalis stengėsi išvengti itin nemalonaus karo Vietname. Jungtinių Valstijų Prezidentas Ričardas Niksonas turėjo peržvelgti savo veiksmų, susijusių su daugybe skandalų, pasekmes ir savanoriškai atsistatydino. Džeraldas Fordas buvo išrinktas nauju Prezidentu. Bilas Geitsas, būdamas dvidešimties, ką tik įkūrė Microsoft'o kompaniją, tačiau tuo metu technologijos priemonės ir gaminiai gerokai skyrėsi nuo šiuolaikinių, kuriais žmonės dabar naudojasi be didesnių pastangų. Tada nebuvo elektroninio pašto. Internetas tebuvo ateities vizija, lygiai kaip ir kompiuteriai namuose, mobilieji telefonai bei pranešimų gavikliai. Dauguma turėjo spalvotus televizorius, tačiau vos vienas kitas – video grotuvus. Muzika buvo įrašoma į plokšteles ar magnetofono juostas. Kompaktiniai bei DVD diskai laukė savo ateities.

Buvo atidaryti pirmieji užvažiuojamieji McDonald'ai po aukso skliautais. Parduotuvėse pirmąsyk atsirado vienkartiniai skustuvių. Nepilnų vidurinių mokyklų lankomumas

augo, tačiau nemažai vaikų vis dar mokėsi jaunimo mokyklose – septynių, aštuonių, devynių klasių. Visoje šalyje buvo atidarytos vidurinės dvylikos klasių mokyklos.

Žiūrimiausios televizijos laidos buvo „Visa šeima“, „Geri laikai“, „Modė“ bei „Valtonai“. Anksčiau didžiausio žiūrovų skaičiaus sulaukusi laida „Bredžio grupė“ 1974-ųjų spalį dingo iš eterio. 1975-ųjų spalį įvyko naujoviško ir įdomaus „Šeštadienio vakaro tiesioginės transliacijos“ premjera. Briusas Springsteenas tik pradėjo dainuoti. Tų metų muzikos pasaulio išmybės buvo Eltonas Johnas, Bobas Dylanas, Georgas Harrisonas ir Ericas Claptonas. Olivijos Newton-John atliekama daina „Nuoširdžiai tave myliu“ tapo 1974-ųjų „Metų įrašu“. Jungtinės Valstijos keitėsi, socialiniais klausimais imta kalbėti atviriau, juos svarstė visuomenė ir sprendė teismai.

Medicinos srityje vėžio tyrimai atsirado dėmesio centre, kuriame tebėra ir šiandien. Nors vėžys tapo labiausiai nerimą keliančia liga, apie krūties vėžį taip atvirai visuomenėje diskutuojama nebuvo. Tuomet nebuvo ir šiuolaikinių paramos grupių tinklo. Nebuvo

Krūties vėžio informacijos savaitių, kaip ir rausvų kaspinių, reiškiančių be perstogės vykstančią kovą, eisenų ar visuotinių pastangų surinkti lėšas tam, kad liga būtų galutinai įveikta. Krūties vėžio operacijas imta laikyti perspektyvesne alternatyva už kūną luošinantį ir žalojantį krūties pašalinimą.

Krūties vėžio gydymas iš esmės pasikeitė nuo 1974-1975 metų. Nepasikeitė tik skaudūs išgyvenimai susiduriant su mylimo žmogaus netektim. Laimei, ankstyvos diagnostikos ir naujų gydymo metodų dėka šiandien daugelis moterų gali sėkmingai įveikti krūties vėžį. Pasakojimas, kurį skaitysite, yra apie šeimos meilę – apie tai, kad visa aprėpianti meilė niekada nelieka kažkur praeityje – ji yra amžina.

Tikiuosi, kad čia pateiktos žinios padės jums giliau permąstyti tą laiką ir pasaulį, kurį apima šis pasakojimas. Užvertę paskutinį knygos puslapį, rasite kelių eilučių prirašą – jame pasakysiu, dėl ko aš ją parašiau.

*Nuoširdžiai,
Lurlena*

PROLOGAS

Kai buvau keturiolikos, keturi įvykiai visai kita linkme nukreipė mano gyvenimą. Jei kada jautėtės taip, tarsi gyvenimas būtų jums pavaldus, neužmirškite, kad akimirksniu viskas gali apvirsti aukštyn kojom. Štai kokie įvykiai pakeitė mano gyvenimą:

Amerikiečių karinės pajėgos buvo perkeltos į Saigono miestą Vietname, pusės pasaulio atstu nuo Jungtinių Valstijų.

Mano sesuo Adelė susipažino su kariškiu Bariu Sorensonu, jankiu iš Niujorko.

Į mūsų miestelį Konerį, esantį Džordžijos valstijoje, pas savo seserį, mūsų baptistų pastoriaus žmoną, atsikraustė Džeisonas Polvalskis – gražuolis septyniolikmetis, tikrų

tikriausias paaugliško amžiaus teisės pažeidėjas iš Čikagos.

Mano motinai, Džojei Ly Donaldson, buvo nustatytas piktybinis krūties vėžys, kuris rijo ją ląstelė po ląstelės, kai tuo tarpu visa mūsų šeima grąžydama rankas meldė išgyjimo, o Dievas liko kurčias mūsų maldoms, ir vis neprarasdami vilties mes vykom pas gydytojus bei į ligonines.

Tomis dienomis suvokiau tik tiek, kad apsauginės mano vaikystės sienos byra. Kai esi keturiolikos, iš tavęs negalima tikėtis narsos ar išminties joms sutvirtinti.

Aš, Rebeka Kvinlin, gimusi Darse, užaugau Koneryje, turinčiame 2900 gyventojų. Miestelyje buvo viena mokykla, ugdžiusi mokinius nuo pirmos iki dvyliktos klasės, keturios baptistų bažnyčios – trys baltiesiems ir viena juodaodžiams, ir dar Romos katalikų koplyčia bei viena pagrindinė gatvė, abiejuose galuose besibaigianti šviesoforais.

Koneris buvo mano mylima vietovė, jo istorija driekėsi nuo ankstyvųjų 1800-ųjų, kai Įlankos indėnai didžiulius šiaurės Džordžijos plotus užleido Jungtinėms Valstijoms, o

naujakuriai kolonistai pušynuose susirentė rąstų trobeles.

Mūsų šeima čia pasistatė namus 1860-siais, prieš pat pilietinio karo, kurį mamos sodo klubo garbaus amžiaus ponios vadino šiaurės įžūliuoju karu, pradžia. Mano prosenelė Rebeka, kurios vardu mane vadino, tapo vietos legenda, kaip pramanytoji Skarlet O'Hara, kai paslėpė šeimos sidabrą ir susimedžiojo jankį tuo metu, kai Šermanas¹, skindamasis kelią per Džordžiją, už savęs palikdavo tik pelenus. Tai nutiko 1864-ųjų pabaigoje. Po septynerių mėnesių karas baigėsi.

Prieš karą mes turėjome dirbamos žemės, bet vėliau didžiąją jos dalį pardavėme, kad pajėgtume sudurti galą su galu. Visa, kas liko iš buvusios naujakurių sodybos, tai namas ir nemenkas kiemas. Namas didžiulis ir klaidus. Mama gimė viršutiniame miegamajame. Tėtis atsikraustė iškart po vestuvių, o mudvi su Adele, tik atėjusias į šį pasaulį, parsivežė į namus iš ligoninės. Močiutė su mumis gyveno iki pat mirties – aš buvau dar vaikas.

¹ William Tecumseh Sherman (1820–1891) – JAV generolas pilietinio karo metais. (*Paaiškinimai – vertėjos*)

Buvau auklėjama, kaip ir visi pietiečiai, o tai reiškia, kad tikėjimas Dievu yra gyvenimo pagrindas. Kad kilnu, teisinga ir verta pasitarnauti savo kraštui. Ir jog būti ištikimam savo šeimai yra civilizuoto gyvenimo pagrindas. Šie principai, kaip sakydavo mama – tai „Pietų Evangelija“.

Kai mintimis sugrįžtu į tuos laikus, visa regiu tarsi per spalvų kaleidoskopą – vienus dalykus audringus, lyg ugnies blyksnius, kitus – ramius ir nuspalvintus akvarelės tonais. Visgi būtų neteisinga istorijos pamoką pradėti įvykiams įsibėgėjus. Reikėtų į ją pažvelgti nuo pradžių, kur vyravo saugumas ir patikimumas. Taip visų pirma aš ir prisimenu savo gyvenimą – ne nuo sumaišties, permainų bei nepakenčiamos širdgėlos, o nuo džiugių dienų prieš gyvenimo lūžio pradžią. Taigi, sugrįšiu į 1974-sius. Su savo geriausia drauge Bekė Sju Džonson aš ką tik pradėjau lankyti devintą klasę.

PIRMAS SKYRIUS

1974-ųjų rugsėjis

– Eisim namo drauge? – penktadienio popietę, man besirausiant po spintelę, paklausė Bekė Sju. Ką tik baigėsi pirmoji savaitė mokykloje, ir aš skubėjau namo.

– Tik jei išeisim tuoj pat, – atsakiau, užtrenkdama spintelės duris.

– Kam taip skubėti? – Bekė nužvelgė knygų krūvą mano rankose. – Ar daug turi namų darbų?

Po praėjusių metų egzaminų patekau į pagreitinto mokymosi klasę, kuri turėjo parengti stojimui į Konerio koledžą. Tai reiškė, kad reikės kur kas daugiau laiko praleisti prie kny-